

ТЕМА 4

ОСНОВНИ

ПОСЛЕДИЦИ ОТ GDPR ЗА ОНЛАЙН И КЛАСНО ОБУЧЕНИЕ

Съфинансирано от
Европейския съюз

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

Основни последици от ОРЗД за преподаването онлайн и в класната стая

Общият регламент относно защитата на данните (ОРЗД) има дълбоки последици както за онлайн обучението, така и за обучението в класната стая, особено когато преподавателите боравят с чувствителни лични данни. Този регламент, който е в сила от 25 май 2018 г., има за цел да защитава неприкосновеността на личния живот на физическите лица в рамките на Европейския съюз (ЕС) и Европейското икономическо пространство (ЕИП). За преподавателите разбирането на ключовите аспекти на съответствието с GDPR е от решаващо значение за гарантиране на безопасността и неприкосновеността на данните на учащите, като същевременно се поддържат прозрачност и доверие.

В контекста на обучението за възрастни ОРЗД въвежда нови отговорности за обработката на лични данни, особено в средите за онлайн обучение, където данните се събират и обработват по-често. Спазването на GDPR не само гарантира правата на учащите, но и свежда до минимум рисковете от потенциални нарушения, които могат да доведат до значителни санкции за образователните институции.

В този раздел се обяснява как GDPR засяга преподаването в клас и онлайн и се дават практически съвети за спазване на изискванията. Той предоставя практически инструменти и насоки, които помагат на преподавателите да се ориентират ефективно в тези правни изисквания.

Раздел	Описание
Заглавие на модула	Правни въпроси и съответствие: Основни последици от ОРЗД за онлайн преподаването и преподаването в класната стая
Преглед на темата	Представяне на ОРЗД, значението му за защитата на данните и последиците му за доставчиците на услуги за обучение на възрастни.
Цел	В края на модула преподавателите ще: • Разберете принципите на защита на данните съгласно GDPR. • Научете как да прилагате принципите на GDPR в онлайн преподаването и в класната стая.

	да могат да обучават обучаемите си за техните права съгласно GDPR.
Съответни регламенти/стандарти	Членове от ОРЗД, свързани с обработката на данни, съгласието, правата на субекта на данни (напр. член 6: Законосъобразност на обработването; член 13: Информация, която трябва да се предостави, когато се събират лични данни от субекта на данните).
Последици за образованието за възрастни	Обсъдете как GDPR се прилага в средите за обучение на възрастни, като се съсредоточите върху начина, по който се събират, обработват и защитават лични данни по време на преподаване онлайн и в класната стая.
Дейности/упражнения	- Обсъждане на сценария: Представете сценарий, в който учителят трябва да реши дали да сподели данни за учениците с трета страна. Обсъдете как спазването на GDPR трябва да повлияе на решението. - Викторина: Включете викторина за проверка на знанията за принципите на GDPR.
Методологически насоки	- Насърчавайте преподавателите да използват сценарии от реалния живот, за да обсъждат GDPR с обучаемите си. - Предлагаме да включите информираността за GDPR като част от обучението на студентите, особено в курсове, включващи онлайн обучение.
Обяснителни бележки	- Определете ключови термини като <i>лични данни</i>, <i>съгласие</i> и <i>обработване на данни</i>. - Предоставяне на казуси или примери за нарушения на GDPR и последиците от тях в образователната среда.
Определения и основни термини	GDPR (Общ регламент за защита на данните): ОРЗД е регламент на Европейския съюз, който определя правила за начина на събиране, съхранение и обработка на лични данни с цел подобряване на защитата на личните данни. Лични данни: Всяка информация, която може пряко или косвено да идентифицира дадено лице, като име, имейл адрес или IP адрес. Администратор на данни: Администратор на лични данни: юридическо лице (напр. образователна

	институция), което определя целта и средствата за обработване на лични данни. • Обработващ данните: Физическо или юридическо лице, което обработва данни от името на Администратора на данни (напр. доставчик на услуги за съхранение в облак). • Съгласие: Съгласието трябва да бъде дадено свободно, информирано и недвусмислено.
Примери/проучвания на случаи	Казус 1: Онлайн платформа за обучение претърпява пробив в данните, при който е разкрита лична информация на учащите, включително имейл адреси и пароли. Нарушението се е случило, защото платформата не е актуализирала протоколите си за сигурност. В резултат на организацията беше изправена пред големи глоби за неспазване на GDPR и загуби доверието на потребителите. Урок: Редовно актуализирайте системите за сигурност и одитирайте платформите, използвани за обработка на данни. Казус 2: Преподавател записва онлайн сесия и я споделя публично в платформа на социална медия. Обучае, който не знае, че сесията е записана, подава жалба, като се позовава на неразрешено използване на данни. От институцията се изисква да премахне записа и да поднесе официални извинения. Урок: Винаги получавайте съгласие за записване на сесии и уточнете къде ще се използват записите. Казус 3: Училище въвежда нова цифрова система за присъствие, без да информира родителите. Родителите изразяват загриженост относно начина, по който се обработват и съхраняват данните на техните деца. След оплакванията училището извършило одит на защитата на личните данни и въвело по-добри политики за комуникация относно събирането на данни. Поука: Прозрачността е от решаващо значение - информирайте всички заинтересовани страни за целта и методите на събиране на данни.

НАСОКИ: Инструктивно ръководство за спазване на GDPR в онлайн преподаването

Подзаглавие: Критичен сценарий за спазването на GDPR в онлайн преподаването

Цел: Да се постигне ясно разбиране на изискванията за съответствие с GDPR в онлайн обучението и обучението в класната стая, като се акцентира върху защитата на личните данни на учащите се, осигуряването на законосъобразно обработване на данните и свеждането до минимум на потенциалните рискове, свързани с нарушения на защитата на данните.

Сценарий: Преподавател за възрастни провежда онлайн сесии с помощта на популярна платформа за видеоконференции. По време на сесията преподавателят записва срещата, за да я сподели с отсъстващите ученици. Преподавателят също така използва споделена онлайн папка, за да разпространява материали за курса. Обучаемите обаче изразяват загриженост относно начина, по който се съхраняват личните им данни (напр. видеозаписи, имейл адреси и логове за достъп до споделената папка), и дали те могат да бъдат споделени без тяхното съгласие.

Насоки: Стъпка по стъпка за спазване на GDPR в онлайн обучението и в класната стая

1. **Проверка на съответствието на цифровите инструменти с GDPR:**
 - Преди да изберете платформа за видеоконференции, прегледайте нейната политика за поверителност, за да се уверите, че тя отговаря на разпоредбите на GDPR. Проверете например дали платформата криптира данните и дали ги съхранява в сървъри, отговарящи на изискванията на GDPR.
 - Ако използвате нов инструмент, уверете се, че институцията ви е подписала споразумение за обработване на данни (DPA) с доставчика.
2. **Получаване на изрично съгласие за обработка на данни:**
 - Преди да записвате сесии или да събирате лични данни, информирайте учениците защо са необходими техните данни и как ще бъдат използвани.
 - Пример: Използвайте формуляр за съгласие или включете ясно известие в началото на всяка сесия, в което се посочва целта на записа.
3. **Сигурни комуникационни канали:**
 - Използвайте защитени с парола връзки за споделяне на материали или провеждане на сесии.
 - Пример: Вместо да споделяте линкове със свободен достъп, изисквайте от учениците да влязат в системата със своите идентификационни данни, за да получат достъп до споделените ресурси.
4. **Ограничете събирането на данни до необходимото:**
 - Събирайте само данни, които са от съществено значение за курса. Например, не изисквайте лични данни като домашен адрес, освен ако това не е абсолютно необходимо.

5. Обучение на обучаемите относно техните права на поверителност:

- Включете кратък модул или дискусия за правата на учениците съгласно ОРЗД, като например достъп до, коригиране или изтриване на личните им данни.
- Пример: Споделете документ, обобщаващ техните права в началото на курса.

6. Редовно проверявайте и изтривайте ненужните данни:

- Периодично преглеждайте практиките за съхранение на данни. Например изтривайте стари записи на сесии и дневници за достъп, които вече не са необходими за образователни цели.

НАСОКИ: Регистрация на обучаемите и достъп до данни

Подзаглавие: Предизвикателства, свързани с GDPR, и защита на личните данни на учащите се

Цел: Да се предоставят на преподавателите на възрастни знания и инструменти за справяне с често срещани предизвикателства, свързани с GDPR, като се насърчи среда, която зачита и защитава личните данни на учащите се.

Сценарий: Институция стартира онлайн курс и изисква от обучаемите да попълнят регистрационен формуляр с лични данни, включително телефонни номера и демографски данни. След приключване на курса обучаем иска данните му да бъдат изтрети, което повдига въпроси за това как институцията управлява и изтрива данните на обучаемите.

Насоки: Шест критични стъпки за спазване на GDPR в онлайн обучението и обучението в класната стая

1. Спазване на законодателството:

Уверете се, че всички процеси за събиране на данни отговарят на изискванията на GDPR, като поддържате прозрачност. Например използвайте съобщение за поверителност, в което ясно се посочва защо се събират данни и как ще се използват.

2. Сигурност на данните:

Съхранявайте всички лични данни по сигурен начин, като използвате криптирани системи за съхранение и ограничавате достъпа само до упълномощен персонал.

3. Управление на съгласието:

Преди да обработите данните на учащите, получите изрично съгласие, например за запис на сесии. Формулярите за съгласие трябва да се съхраняват на сигурно място за бъдеща справка.

4. Политики за съхранение на данни:

Определете колко дълго ще се съхраняват данните и гарантирайте, че ненужните данни се изтриват, след като са изпълнили предназначението си.

5. Обработка на искания за данни:

Отговаряйте незабавно на учащите се, които искат достъп до, коригиране или изтриване на техните данни.

6. Институционално обучение:

Обучете целия персонал, участващ в провеждането на курсове, относно спазването на GDPR. Пример: Проведете семинар за преподаватели относно практиките за сигурно управление на данни.

ЧЕКЛИСТ

Заглавие: Контролен списък за съответствие с изискванията за поверителност на данните при преподаване онлайн и в класната стая

Предварителна сесия

- ☐ Проверете дали всички използвани цифрови платформи (напр. инструменти за видеоконференции, онлайн оценки) са в съответствие с GDPR, като прегледате тяхната политика за поверителност и практики за защита на данните.
- ☐ Получаване на изрично съгласие от учениците за събиране и обработване на личните им данни (напр. за онлайн регистрации, данни за оценяване и др.).
- ☐ Защитете достъпа до учебните материали чрез защита на файловете с парола или използване на сигурни платформи за споделяне на ресурси.
- ☐ Информирайте студентите за техните права за защита на данните, включително правото им на достъп и изтриване на техните данни, както и за това как техните данни ще бъдат използвани по време на курса.

По време на сесията

- ☐ Използвайте сигурни инструменти за комуникация (напр. криптирана електронна поща, защитени с парола онлайн форуми) за споделяне на поверителна информация.
- ☐ Уверете се, че взаимодействията с учениците, записите и чатовете са поверителни и са достъпни само за съответните страни.
- ☐ Избягвайте да събирате ненужни лични данни; изисквайте само това, което е необходимо за сесията.

След сесията:

☐	Изтрийте или съхранявайте по сигурен начин записите на сесиите, като гарантирате, че достъпът до тях е ограничен само до упълномощен персонал.
☐	Актуализирайте записите и осигурете правилното документиране на съгласието на учениците.
☐	Редовен одит и преглед на практиките за обработване на данни, за да се гарантира постоянно съответствие с GDPR.

Бележки: Този контролен списък помага на преподавателите систематично да се справят с изискванията на GDPR за всеки етап от онлайн сесия или сесия в класната стая, като предоставя практически подход стъпка по стъпка за осигуряване на съответствие.

Тема	Правни въпроси и съответствие: Основни последици от ОРЗД за онлайн преподаването и преподаването в класната стая
Описание на темата	Тази тема се фокусира върху разбирането на последиците от GDPR за образователната среда, както онлайн, така и в класната стая. Тя има за цел да предостави на преподавателите знания за разпоредбите за защита на личните данни, които да им позволят да боравят отговорно с лични данни, да гарантират спазването им и да насърчават култура на прозрачност и отчетност в образованието.
Заглавие на инструмента	Грижа за данните: защита на личния живот и сигурността на учащите се
Връзка към инструмента	https://www.right-to-education.org/resource/minding-data-protecting-learners-privacy-and-security
За инструмента	В доклада на ЮНЕСКО се подчертава балансът между използването на образователни данни и защитата на личните данни на учащите се. В него се разглеждат ключови предизвикателства, свързани със спазването на GDPR, като управление на съгласието, отговор на искания за достъп до данни и прилагане на сигурни практики за обработка на данни. Инструментът предлага приложими насоки за преподавателите за защита на данните на учащите, като същевременно се гарантира спазването на разпоредбите за защита на личните данни, което го прави безценен ресурс за насърчаване на безопасни и етични практики за данни в образованието.

Тема	Правни въпроси и съответствие: Основни последици от ОРЗД за онлайн преподаването и преподаването в класната стая
Описание на темата	Разбирането и спазването на ОРЗД е от решаващо значение за преподавателите, които работят с лични данни в онлайн обучение или в класната стая. Това включва гарантиране на сигурно събиране, съхранение и използване на данни, спазване на правата за защита на данните и демонстриране на отчетност. Инструменти като самооценките могат да помогнат на преподавателите да оценят настоящите си практики и да определят областите за подобрене.
Заглавие на инструмента	Самооценка на защитата на данните
Връзка към инструмента	https://ico.org.uk/for-organisations/advice-for-small-organisations/checklists/data-protection-self-assessment/
За инструмента	Инструментът за самооценка на защитата на данните, предоставен от Службата на комисаря по информацията на Обединеното кралство (ICO), е практически инструмент, предназначен да помогне на организациите да оценят съответствието си със законите за защита на данните, включително GDPR. Този инструмент насочва преподавателите към различни аспекти на съответствието, като например сигурност на данните, законосъобразно обработване и управление на правата. Той е особено полезен за идентифициране на пропуските в настоящите практики и за въвеждане на подобрения, което позволява на преподавателите уверено да управляват защитата на данните както в онлайн среда, така и в класната стая.